

עשיה מקצועית

היה לי קשה לסווג את הדברים שבהמשך באחד המדורים הקבועים של "משק הבקר והחלב", כי יש כאן הבטים הסטוריים של הענף במדינה הצעירה אך גם איזכור קשיים אובייקטיביים ואירגוניים מגוונים, אולי עד כדי שרטוט הגבול העמום שבין עבודה עצמית ושליטה על אמצעי הייצור ויחסי עובד ומעביד. במרוצת השנים קרה ועדיין קורה, שגבולות מיטשטשים קמעה ולהפך, לעתים הם נראים חדים יותר. על כן אנו רואים חשיבות בדברי יהודה שובלי, מוותיקי מבקרי החלב מכל הזמנים, תעודה הסטורית ואנושית כאחת, כתובה ביושר וברגש, המביאה כבוד לכל המושכים בעול ביקורת החלב אצלנו מאז ומתמיד. הכותב איננו היחיד שהתנסה כך, בודאי היו עוד שהחזיקו מעמד במשך שנים רבות בעבודה קשה זאת, אולם יהודה שובלי ידע להעלות את תמצית הדברים על הכתב ולהביאם בעת מסיבה לרגל פרישתו לגמלאות אחרי 43 שנות עבודה במקצוע. זכינו ויכולנו להגיש לציבור בוקרינו סיפור מופלא זה המעיד על תפיסה מאוזנת ושילוב של עבודה ותמורתה, התקדמות מקצועית ואירגונית, ומעל לכל – אהבה לענף והגאווה על העבודה בו.

של מבקר החלב בגדיו הקרועים מהחומצה ואצבעות ידיו הנפוחות מהפקקים.

אף הרפתנים עבדו קשה בחליבה ידנית ובהזנת הפרות. קשה להאמין, איך בחורף היו מוציאים את התלתן באלונקות מהשדה לעגלות על מנת להעלות את תנובת החלב. והנה בשנות החמישים והששים בא השינוי הודות להתאחדות מגדלי הבקר, שבראשה עמדו אז אפרים שמאראגד ז"ל ושלמה גל יבדל לחיים, והתחילו לייבא מבכירות ואז תנובת החלב עלתה.

אזכיר פרה ראשונה "יעל" ממשק שלוחות שהפתיעה והניבה 60 ק"ג חלב. לא יאומן איך עמדתי ליד הפרה ורוקנתי את החלב ממכל החליבה לדלי השקילה והשגחתי על תנועת החלב. והנה למחרת הביקורת מופיע משה הימן ז"ל ובשמחה קונה את העגל לאגודת ההזרעה "און".

מכאן והלאה עלינו לדרך המלך ועלית תנובת החלב הפכה לנחלת הכלל הודות להתאחדות

יום ראשון, כ"ט בטבת, תשנ"ה
היום הזה יום סיומי תקופה בחיי ובמקום עבודתי. שמח אני לראות את ההתקדמות הרבה במשך 43 שנות עבודתי, זוכר אני את קבלתי לעבודה ואת התנאים הקשים בהם עבדנו.

וכך היה סדר העבודה: 8 מבקרי חלב, 3 בדרום, 5 בצפון ואחד במרכז ולכל אחד 18 עד 20 משקים. מיום ראשון עד יום ששי לא ראינו את המשפחות ונדדנו ממשק למשק, כי תחבורה ציבורית לא היתה בין המשקים ואם היה לנו מזל ובמשק נמצא רכב, מרכז הרפת היה מסיע אותנו למשק שכן ואם לאו, עמדנו וחכינו לטרמפ.

וכך רב שעות היום בילינו בדרכים או בשקילת החלב שנעשתה בריצה עם דלי ביד מרפת אחת לשניה. שקילת החלב נעשתה במשקל תלוי לתקרה עם מוט שלא מכירים היום, ואילו כתיבת כמויות החלב נרשמה בעפרון, שמא תהיה טעות ולא נוכל למחוק. אך קשה מכל היתה בדיקת אחוז השומן שעשינו ידנית עם החומצה והצנטריפוגה, שסימן ההכר

קראנו בשבילכם..

Dairy Herd Management

התצרוכת באנרגיה גדלה – כשהטמפרטורה יורדת

D.H.M. X/94

בהתקרב החורף יש להבטיח, שתסופק מספיק אנרגיה לעגלות. כך טוען חוקר מאוניברסיטת ויסקונסין, ארה"ב וכמי שחי באזור קר כזה, הוא בודאי יודע מה הוא שח. לפי זה, אם לא מתקנים את אספקת האנרגיה בהתאם לטמפרטורה, עלולה להיגרם פחיתת בתוספת המשקל היומית של 0.1–0.2 ק"ג/יום. עוד נאמר שם, שהמלצות NRC יתכן ויטעו את הרפתן, כי הן מתבססות על טמפרטורה של 20 מע"צ. הנה החישוב המתוקן לטמפרטורה, לפי משקל העגלה:

תצרוכת האנרגיה לקיום (NE_m) מגה-קלוריות/יום.

משקל העגלה, ק"ג				טמפרטורה מע"צ
545	409	273	136	
8.9	7.2	5.3	3.1	30
9.3	7.5	5.5	3.3	25
9.7	7.8	5.8	3.4	20
10.1	8.1	6.0	3.6	15
10.5	8.4	6.2	3.7	10
10.9	8.8	6.5	3.8	5
11.3	9.1	6.7	4.0	0
11.7	9.4	6.9	4.1	-5
12.1	9.7	7.2	4.3	-10
12.5	10.0	7.4	4.4	-15
12.8	10.4	7.6	4.5	-20
13.2	10.7	7.9	4.7	-25
13.6	11.0	8.1	4.8	-30

מגדלי בקר ועובדיה שהשקיעו מאמצים בלתי נלאים לקידום הענף, אם בייבוא פרי הזרעה מחו"ל, ואם בקידום הרפתנים על-ידי קורסים מקצועיים והכנסת מכוני חליבה מכל הסוגים. אז הבינונו, שללא ביקורת חלב מסודרת לא תהיה ההתקדמות שלמה!

מכאן בא השינוי למבקרי החלב וזכינו לקידום. קיבלנו קטגוריות, הקמנו ועד עובדים וקיבלנו תמיכה והענות כמעט לכל דרישותינו. דבר ראשון שעשינו, הצטרפנו לקרן מקפת; (2 משכורת חודשית ודירוג; 3) תוספת שכר לפרות מעל 1600 (לחודש; 4) תשלום ימי מחלה; (5) שיתוף הוועד בסידור העבודה וזכאות לותיקים באזורים; (6) תשלום 10 ימי חג לשנה, לאחר שהבאנו את הסעיף הזה להכרעת מועצת פועלי תל-אביב בגלל התנגדות ההנהלה לשלם למי שגמר עבודתו. ואז הופיע שלמה גל בשם ההנהלה ומשה קרנר ואנוכי בשם העובדים ולאחר שבמועצת פועלי תל-אביב שמענו את נימוקינו, פסקו שמגיע לנו 10 ימי חג וגם תודה על המאמץ.

יש להודות לאמת, שההתאחדות התייחסה לעובדיה בכבוד, יושר והבנה ועשתה את הכל להיטיב עמם, החל מהמזכיר הראשון, אפרים שמאראגד ז"ל ועד המזכיר הנוכחי לסיום עבודתו, דניאל. ורק דבר אחד ובצדק דרשה מאתנו ההתאחדות: יושר, צדק, אחריות ואי-תחלופה. לשמחתנו, ב"ה בשנים האחרונות כמעט שאין תחלופת עובדים וזה בזכות שיפור התנאים, השתתפות באחזקת רכב, הקטנת מספר המשקים והמעבדה, שבראשה עומד יאיר, שחוסכת עבודה לא נעימה בבדיקת אחוז השומן. ואיך לא נזכיר במעמד זה את עבודתם המסורה והנאמנה של שני מחזיקי המפתחות בהתאחדות במשך 40 השנים, אשר האירו לנו פנים בכל פניה ובכל בעיה שיש לנו והם גדליה ז"ל ופנינה שתיבדל לחיים ארוכים.

לסיום, אני מודה להנהלת ההתאחדות, לבוקרים, לעובדי ההתאחדות ולוועד העובדים בהתאחדות ולכל מי שעזר לי במילוי תפקידי זה במשך שירותי בהתאחדות מגדלי בקר בישראל.

שובלי יהודה